

Programplan for områdeløft

Bydel Alna 2024

Versjon: 09.10.2023

Innhold

1	Bakgrunn og føringer	1
1.1	Områdesatsingene i Oslo; overordnet mål og strategi.....	1
1.2	Delprogram nærmiljø og områdeløft	2
2	Gro ruddalssatsingen – Bydel Alna	3
2.1	Lokale styringsdokumenter og føringer.....	3
2.2	Generelle utfordringer i bydelen.....	3
2.3	Utfordringer og muligheter i hvert områdeløft	4

2.3.1 Områdeløft Furuset.....	4
2.3.2 Områdeløft Trosterud og Haugerud	7
3 Programplanens mål og innretning.....	10
3.1 Lokale mål og strategier	10
3.2 Dette vil Bydel Alna oppnå med arbeidet i utsatte områder i programperioden	10
3.3 Strategisk fokus pr. områdeløft i 2024.....	11
3.4 Samarbeidsbehov	13
3.5 Samspill med de to andre delprogrammene.....	14
3.6 Veien frem til ferdig programplan.....	15
3.7 Organisering av bydelens arbeid.....	15
3.8 Programdrift.....	16
4 Risikovurdering	17
5 Prosjektoversikt 2024	18
6 Budsjett og finansiering	22
7 Videreutvikling og prioritering av prosjektporteføljen	24
7.1 Prioritering av porteføljen i 2024	24
7.2 Videreutvikling frem mot 2026.....	25
8 Dokumentoversikt.....	26

1 Bakgrunn og føringer

1.1 Områdesatsingene i Oslo; overordnet mål og strategi

Alle områder i Oslo skal oppleves som gode og trygge steder å bo og vokse opp. Samtidig er Oslo en by med store levkårsforskjeller. Mange utfordringer er geografisk konsentrert til enkelte bydeler og lokalområder. Derfor samarbeider Oslo kommune og staten om en ekstra innsats i slike utsatte områder. Disse *områdesatsingene* er en av flere strategier innenfor Oslo kommunes områdepolitikk og skal være et supplement til den ordinære tjenesteproduksjonen og ikke erstatte eller finansiere en utvidelse av denne. Det gjennomføres tre områdesatsinger i Oslo i 2023: Groruddalssatsingen, Oslo indre øst-satsingen og Oslo sør-satsingen. Alle satsingene har en vedtatt varighet til og med 2026. Bydel Alna inngår i Groruddalssatsingen

Hver områdesatsing er organisert i tre tematiske delprogram; nærmiljø, oppvekst og utdanning og sysselsetting.

Hovedmål for områdesatsingene		
Programmet skal bidra til varige forbedringer av tjenester og nærmiljøkvaliteter i områder der behovene er størst, slik at flere beboere i disse områdene blir økonomisk selvstendige og aktivt deltakende i lokalsamfunn og storsamfunn		
Delprogram nærmiljø	Delprogram oppvekst og utdanning	Delprogram sysselsetting
Nærmiljøkvaliteter skal styrkes og til inkluderende oppvekstsvilkår og flere skal fullføre og bestå videregående opplæring tjenester på utvikling av tjenestene	Flere skal sikres gode arbeid og flere skal få varig lokalsamfunn der flere er aktivt deltakende gjennom forbedring av innen oppvekst- og utdanningsfeltet	Flere skal komme ut i ordinært innsatsen skal bidra til å øke sysselsettings- og kvalifiseringsfeltet

Delmål 1	Delmål 2	Delmål 3	Delmål 4	Delmål 5	Delmål 6
Sosialt liv og frivillighet	Medborgerskap	Bomiljø	Fysiske nærmiljøkvaliteter	Byutvikling	Ny kommunal praksis
Kommunen legger til rette for et variert kultur- og organisasjonsliv og nye former for frivillighet og deltakelse	Innbyggerne bidrar i økende grad til å utvikle eget lokalsamfunn	Bomiljøene er i økende grad velfungerende og oppleves som trygge av beboerne	Bygninger og uteområder brukes og er godt vedlikeholdte, og innbyggerne har god tilgjengelighet til viktige funksjoner i og utenfor området	Areal- og infrastrukturplanlegging, bolig- og byutvikling bygger på innsikt i lokale behov og bidrar til å øke områdenes attraktivitet	Kommunen er bedre til å samarbeide innad og utad for å skape gode bo- og oppvekstmiljøer

1.2 Delprogram nærmiljø og områdeløft

Mesteparten av nærmiljøprogrammet foregår i bydelene. Den lokale innsatsen fokuserer på et eller flere geografisk avgrensede «områdeløft». I 2024 er det 12 områdeløft i til sammen seks bydeler. Nærmiljøarbeidet følger en felles områdeløftmetodikk som alle må bruke: I tidlig fase av et områdeløft gjennomføres et grundig innsiktsarbeid, hvor analyser og bred lokal involvering legger grunnlag for videre planlegging. I planleggings- og gjennomføringsfasen mobiliseres lokale aktører og andre samarbeidspartnere, både private og offentlige, for å møte lokale behov og utfordringer.

Hver bydel utarbeider årlig en lokal programplan. Programplanen fungerer som styringsinstrument i bydelen og «søknad» om finansiering av den lokale prosjektporteføljen. De seks bydelenes programplaner samles deretter i et felles dokument: Handlingsprogram for Delprogram nærmiljø. Handlingsprogrammet behandles av programstyret i Delprogram nærmiljø, som innstiller overfor programeiergruppen for områdesatsingene. Programeiergruppen gjør en vurdering av hvordan midlene skal fordeles mellom delprogrammene nærmiljø, oppvekst og utdanning og sysselsetting og innstiller overfor byrådet. Byrådet fordeler midlene til slutt.

2 Groruddalssatsingen – Bydel Alna

2.1 Lokale styringsdokumenter og føringer

Strategisk plan for Bydel Alna 2021-2024

Bydelen jobber etter visjonen i *Strategisk plan for Bydel Alna 2021-2024*. Planen legger særlig vekt på bærekraftig lokalsamfunnsutvikling og ser verdien av mangfold. I de mest levekårsutsatte områdene skal bydelen ta en aktiv rolle i samfunnsutviklingen. Dette skal gjøres særlig gjennom å formidle innbyggernes interesser. Dermed er bydelen en pådriver for involvering og medvirkning som gir robuste lokalsamfunn med god livskvalitet for beboerne. Klima og miljø står også sentralt i dette arbeidet.

Områderegulering for klimaeffektiv byutvikling på Furuset

Oslo bystyre behandlet *Områderegulering for klimaeffektiv byutvikling på Furuset* i november 2016. Områdereguleringen legger til rette for betydelig bolig og næringsutvikling med fortetting ved knutepunktet Furuset, oppgradering av offentlige rom, effektive energiløsninger og skal realisere løsninger med høy innovasjonsgrad. Furuset er også forbildeområde i FutureBuilt-programmet, der visjonen er attraktiv og klimanøytral byutvikling.

Planprogram med veiledende plan for offentlige rom (VPOR) for Trosterud og Haugerud

Bystyret har fastsatt *Planprogram med VPOR for Trosterud og Haugerud* i juni 2019. Planprogrammet gir anbefalinger for blant annet bystruktur, arealbruk og utnyttelse for etterfølgende detaljplaner og foreslår areal til teknisk, sosial, blågrønn og kulturell infrastruktur, samt idrettsanlegg. Kommunen er grunneier til det meste av planområdet, som åpner for kommunale prioriteringer innen boligbygging, miljø- og klimatiltak. Detaljregulering av Tvetenveien 183 (skoler, idrettsanlegg, kulturstasjon m.m) og Dr. Dedichens vei 20 (Trosterudparken) forventes å bli lagt ut på offentlig ettersyn i løpet av høsten 2023.

2.2 Generelle utfordringer i bydelen

I Bydel Alna bor det 50 000 mennesker som utgjør omtrent 7 % av Oslos befolkning. Generelt har befolkningen hatt liten vekst sammenlignet med den totale veksten i Oslo. Bydelen består av 7 delbydeler som igjen er delt opp i 42 grunnkretser.

Boligmassen består av blokkbebyggelse, men også småhusbebyggelse av typen eneboliger og rekkehus. Denne boligsammensetningen varierer i de forskjellige delbydelene. Bydelsdata viser at Trosterud har størst andel kommunale boliger i bydelen, etterfulgt av Furuset. På Furuset er kvadratmeterprisen for bolig lavest i bydelen, noe som har skapt et marked for mange førstegangskjøpere og startlånmottakere fra Husbanken. Bosettingsmønstre i bydelen bærer preg av en bolig- og skolebyggingspolitikk som slår svært uheldig ut i Alna og særlig Furuset.

Samlet sett viser utfordringsbildet at Furuset-området er mest utsatt for levekårsutfordringer, etterfulgt av Trosterud og Lindeberg, og at Hellerudtoppen er minst utsatt. Dette handler om utdanning, sysselsetting funksjonsvariasjon og evne, og ikke minst inntekt.

Bildet er mindre entydig når vi ser på indikatorene for nærmiljø. Data over arealbruk indikerer at innbyggerne i delbydel Furuset har best tilgang til kultur- og fritidsaktiviteter og grøntområder.

Levekårsutfordringer er komplekse, og ofte er det en sammenheng mellom ulike typer utfordringer. Når man sammenligner levekårsindikatorene i Bydel Alna med Oslo totalt, scorer bydelen lavere enn Oslosnittet. Selv om det er delbydelene Furuset, Lindeberg og Trosterud som kommer dårlig ut i levekårssammenligninger, er de interne forskjellene også svært store innenfor de mest utsatte delbydelene i bydelen.

2.3 Utfordringer og muligheter i hvert områdeløft

2.3.1 Områdeløft Furuset

Levekårsutfordringer og økte levekostnader

Furuset er den største og mest folkerike delbydelen i Groruddalen, og hjem til innbyggere med over 140 forskjellige landbakgrunner. Den sosiokulturelle stedsanalysen for Furuset 2019 (Spenninger og harmoni - Sosiokulturell stedsanalyse for Furuset (NIBR- Rapport 2019:18) viser at utfordringsbildet er sammensatt. I Bydel Alna skårer Furuset lavest på de aller fleste levekårsvariablene som utdanning, trangboddhet og barnefattigdom. Utfordringene handler for det meste om sosiale forhold mens mulighetene er relatert til det fysiske miljøet.

Kriser rammer skjevt. Kort tid etter pandemien er vi i en periode med negativ utvikling i den nasjonale økonomien. Grunnet dette forventer NAV at ledigheten vil fortsette å øke noe ut over året, og inn i 2024. I en tid med økte levekostnader vil dessverre konsekvensen igjen være størst på Furuset. Styringsgruppa for områdeløftet er bekymret over hvordan dyrtid vil gå utover utsatte barnefamilier og andre på Furuset. Her er de nyeste tallene for endringene i utvalgte levekårsindikatorer.

- I 2021 var 19,5% av barnehusholdninger klassifisert som lavinntektshusholdninger på Furuset. Andelen er to prosentpoeng lavere enn 2020, men er fortsatt den høyeste i Bydel Alna.
- I Oslo for øvrig fortsetter andelen av helt og delvis arbeidsledige å gå ned, men andelen på Furuset forblir en av de høyeste. I 2022 var andel ikke-sysselsatte 30-59 år på Furuset 33% mens Oslo for øvrig var tallet 18,8%.
- Tall fra Bydelsfakta.no viser imidlertid en positiv endring i variabelen ikke-fullført videregående skole de siste årene på Furuset. Andelen som ikke har fullført videregående skole, har endret seg siste årene. Tallet for frafall fra videregående opplæring er redusert fra 42,3 % i 2015 til 33,6 % i 2021. Nasjonalt viser data at aldri før har flere fullført og bestått videregående opplæring. Trenden er altså nasjonal.
- De siste fem årene er også andelen innvandrere med kort botid på Furuset redusert hvert år. I 2023 var andelen innvandrere med kort botid 4,6 % mens i 2018 var andelen 5,5%. Andelen av innvandrere med lang botid har økt fra 37,3 % i 2018 til 40,9 % i 2023. Disse endringene har vi ingen

forutsetninger for å gi nærmere analyse eller forklaring for - på nåværende tidspunkt, men bydelen ser det og vil følge med på utviklingen.

Ressurser og muligheter på Furuset

Til tross for de overnevnte utfordringene kan Furuset kalles en sosial bærekraftig delbydel. Innbyggerne på Furuset trives i området og vil gjerne bidra i lokalmiljøet (NIBR- Rapport 2019). Delbydelen har flere aktive organisasjoner, møteplasser og beboere som trives og gjerne vil bidra i lokalmiljøet. Lavterskeltiltak som FuBiAk, Verdensparken, Furuset Forum ved Furuset IF og Alnaskolen er godt forankret i lokalmiljøet og møter behov og interesser uavhengig av alder og bakgrunn.

I snart to år har bydelens tjenester vært samlet under samme tak i Alna Bydelshus på Furuset. Første etasje huser innbyggertorget, med kafe; digitalhjelp; og informasjonspunkt for bydelens tjenester. Innbyggertorget brukes også som arena for arrangementer i regi av bydelen, og frivillige aktører, og brukes som en uformell møteplass for øvrige innbyggere. Bydelshusets andre etasje har testet nøkkelløsninger for andre enn kommunalt ansatte som er knyttet til bydelen. Møtelokalene lånes ut til frivillige lag og foreninger. Målet er et mer åpent bydelshus, og dette krever gode tekniske løsninger og rutiner. Samlokaliseringen forsterker Furusets knutepunktfunksjon, og tiltrekker seg beboere langt utover lokalmiljøet på Furuset.

Fremtidens Furuset – knutepunktutvikling i Bydel Alna

Furuset er et av bydelens viktigste knutepunkt. I tillegg til å være et kollektivknutepunkt i Groruddalen, er Furuset kjent for å huse flere av bydelens tilbud, inkludert bibliotek, helsestasjon, NAV og ungdomstilbud. Over de neste 10-årene kommer Furuset til å gjennomgå store endringer. Å bidra til en realisering av den vedtatte områdereguleringen (2016) er et mål områdeløftet jobber mot.

Den nye Trygve Lies plassen står sentralt i Områderegulering for klimaeffektiv byutvikling på Furuset (2016). Plassen vil bli utviklet gjennom et offentlig-privat samarbeid med Furuset Utvikling AS. Avtalen innebærer at det nye torget blir større enn det nåværende. Furuset Utvikling AS vil bygge et torg på dagens parkeringsplass ved bydelshuset i tråd med utbyggingsavtalen mellom dem og Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) i Oslo kommune, mens bydelen ved Områdeløft Furuset skal fornye det nåværende torget utenfor senteret. Bydelen skal sikre en helhetlig og samordnet oppgradering av begge delene av det nye torget. Områdeløftet har bidratt til å sikre barn og unges deltakelse tidlig i prosessen. Finansieringen for oppgradering av det nåværende torget er nå sikret gjennom midler fra Groruddalssatsingen og Torg og Møteplasser.

Bygata Øst er under utarbeidelse og planlegges å være ferdigstilt høsten 2024. Prosjektet har som mål å transformere Furuset sentrum til et mer attraktivt byrom ved å tilrettelegge for et bilfritt torg. Ferdigstillelsen av bygata vil også åpne opp for flere transformasjoner i Furuset sentrum. I høsten 2023 vil Furuset Hageby tas i bruk. Furuset Hageby blir et moderne sykehjem og en viktig arbeids- og møteplass i nærmiljøet. Prosjektet er også et av Oslos forbildeprosjekter for klima- og miljøeffektiv byutvikling.

Områdereguleringen har stimulert offentlige og private investeringer og skapt engasjement blant innbyggerne i delbydelen. Private aktører som OBOS, JM og Furuset Utvikling AS har planer om å skape et

nyere og mer moderne sentrumsområde for Furuset-bydelen. Senteret ble nylig renovert, og sommeren 2022 lanserte Furuset Utvikling AS sin visjon for nærmiljøet på Furusetbyen.no. OBOS har også arrangert flere folkemøter om deres bærekraftige og innovative boligprosjekter, inkludert Furuset Village, mens JM planlegger sitt boligprosjekt Granstangen Park med omtrent 660 leiligheter. Dette prosjektet har som mål å erstatte og fornye et nåværende forlatt område med moderne boliger, et torg, grønne fellesområder og dagligvarebutikker. Områdeløftet bistår etatene med å fremme lokale behov og synspunkter i planleggingsfasene.

Flere av prosjektene er nå satt på vent som følge av økte rentekostnader og usikkerhet i eiendomsmarkedet. Innbyggere er bekymret for hvordan utsettelsen kan påvirke nærmiljøet negativt. Det er sterkt ønske om fremdrift i byggingen av den nye skolen i Verdensparken. Skoletomten har stått tom i flere år. Like ved er det nedlagte Furusethjemmet som ikke har vært i bruk. Det pågår en prosess for å gjøre bygget klart for videre utvikling.

Områdereguleringen legger rammene for den planlagte transformasjonen av Furuset sentrum, og har ambisiøse målsettinger når det kommer til klima- og miljøeffektiv byutvikling. Planen legger opp til utstrakt bruk av rekkefølgebestemmelser. Å få gjennomført planene krever derfor koordinering på tvers av sektorer og enheter. Områdeløftet jobber for at byutviklingen på Furuset skal realiseres, og for å ivareta ønsker og behov styringsgruppa identifiserer.

Arbeid med bomiljø

Innsiktsgrunnlaget fra stedsanalysen, trygghetsvandring og møter som er gjennomført med bydelens tjenester, frivillige og lokale aktører på Furuset pekte på behov for en rekke enkle tiltak i nærmiljøet som å hindre forsøpling, hærverk og utrygghet på Furuset. Dette er et gjennomgående tema i styringsgruppa og i øvrige innspill fra beboere.

Områdeløftet skal ta initiativet til et samarbeid for helhetlig arbeid på tvers av eiendoms- og forvaltningsgrenser som skal bidra til et renere, mer hyggelig og tryggere nærmiljø. Oppgavene kan omfatte rydding, enklere vedlikeholdsoppgaver, vertskapsfunksjoner, støttefunksjoner for bo-oppfølging og aktivisering av beboere med dårlig bo-evne, samt sysselsetting og kvalifisering av ungdom fra Furuset. På denne måten vil vi bidra til et bedre fungerende bomiljø og styrke nærmiljøkvaliteter gjennom å skape et tryggere Furuset.

Medvirkning og innbyggerinvolvering står sentralt i områderettet arbeid. Områdeløft Furuset tester ulike måter å involvere innbyggere for eksempel gjennom digitale plattformer. For å øke den lave valgdeltakelsen forsøkte Bydelen "demokratiguider"¹ som et middel for å øke valgdeltakelsen. Dette kan potensielt ha hjulpet mange med å forstå valgprosessen, stemmeavleggelsen og valglokasjonene. Områdeløft Furuset vurderer om metoden kan brukes i forbindelse med utbygginger og endringer i de fysiske omgivelsene i området.

¹ Se <https://www.nrk.no/osloogviken/demokratiguider-skal-fa-opp-valgdeltakelsen-i-oslo1.16521514>

2.3.2 Områdeløft Trosterud og Haugerud

Innbyggernes opplevelse av nærmiljøet sitt - kartleggingsarbeid

Områdeløft Trosterud og Haugerud har pågått siden 2017 og det er gjort kartleggingsarbeid i forbindelse med oppstarten (nullpunktsanalyse 2017) og underveis (midtveisundersøkelse 2020), hvor innbyggerne ble spurt om hvordan de bruker og opplever nærmiljøet sitt.

Hovedfunnene indikerer at innbyggerne trives i området, men det er også noen utfordringer. Generelt sett er innbyggerne tilfredse med nærmiljøet, men bekymringer har blitt uttrykt. Disse inkluderer følelsen av utrygghet, vedlikeholdet av offentlige områder, og et voksende behov for flere møteplasser, spesielt om kveldene.

Noen nøkkelpunkter inkluderer:

- De fleste innbyggerne trives og har ikke planer om å flytte fra området.
- En betydelig andel opplever av og til utrygghet på visse steder i området.
- Det er misnøye med vedlikeholdet av offentlige utendørsområder samt de to nærsentrene i området.
- Mange savner uformelle møteplasser, spesielt kafétilbud.
- Det er bekymring knyttet til oppvekstmiljøet for ungdom.

Vedvarende utfordringer og økt interesse

Selv om midtveisundersøkelsen ble gjennomført i 2020, vedvarer flere utfordringer. Behovet for uformelle møteplasser og bekymringen for ungdoms oppvekstmiljø er fortsatt relevante. Interessen for flere møtesteder har økt etter oppstarten av områdeløftet. Bekymringen rundt ungdomsmiljøet har også

forsterket seg. Kunnskap om innsatsen for områdeforbedring har sannsynligvis bidratt til økede forventninger til positive endringer, slik resultatene fra midtveisundersøkelsen antyder.

Områdeløft Trosterud og Haugerud har gjennom prosjektet "Inkluderende møteplasser" (2020-2023) finansiert en forsterket lederressurs ved Trosterudklubben, som har videreutviklet møteplasser for barn og unge og etablert en mer bærekraftig og robust modell i klubben. Styringsgruppen for områdeløftet har påpekt viktigheten av å arbeide mer systematisk med forebyggende tiltak, spesielt fra tidlig alder av.

Ungdata-undersøkelsen fra 2023 viser bekymringsverdige funn blant unge, inkludert dårligere opplevd fysisk og psykisk helse, høy andel som opplever uønsket seksuell oppmerksomhet, negativ sosial kontroll, og følelse av utenforskap. Dette har tydelig blitt identifisert som noe som krever en mer systematisk tilnærming gjennom tverrfaglig samarbeid i bydelen. Fra 2024 planlegger vi, i samarbeid med Enhet for kultur, møteplasser og frivillighet, å styrke dette arbeidet og utvikle en modell for en mer systematisk tilnærming til arbeid med barn og unge i grupper. Samtidig ønsker vi å sikre en smidig overgang mellom skole og fritid. Foreldre, skoler, og den forebyggende ungdomsavdelingen i bydelen blir viktige samarbeidspartnere i denne prosessen.

Møteplasser i utvikling

En sentral innsats har vært etableringen av ulike møteplasser der innbyggerne kan samles. Dette inkluderer både utendørs og innendørs møteplasser. I de siste årene har flere utendørs møteplasser blitt ferdigstilt eller er nær fullføring.

Utendørs møteplasser

- Trosterud parsellhager er flyttet til en ny lokasjon, for å gi rom for nye skoler. Hagen ble flyttet etter engasjement fra lokalmiljøet for å bevare en viktig møteplass for mange innbyggere, og på utsiden er det etablert en stor fellesterrasse for innbyggere (ferdigstilt 2023).
- Trosterud torg har blitt oppgradert med blomsterkasser, benker og en kunstvegg. Gjenstår kun oppgradering av et nøkkelsystem (pågår høst 2023).
- Hageanlegget til Trosterudvillaen opparbeides med universell utforming, i samarbeid med Kulturetaten (pågår høst 2023).
- Lille Wembley på Haugerud, et prosjekt utviklet i samarbeid med Bymiljøetaten, har fått flere forbedringer som benker, bord, grillplasser, bål plass, skilting, lek- og aktivitetsmuligheter, samt hensyn til natur og vegetasjonsskjerm for hunder, basert på brukernes tilbakemeldinger (ferdigstilt i 2023).
- Løkka i Trosterudparken med ny basketbane og volleyballbane, utviklet i samarbeid med Bymiljøetaten (ferdigstilt i 2022).
- Haugerudparken, med planer om biladkomstvei og sykkelsti (pågår høst 2023).
- To møteplasser er utviklet sammen med kunstnerne Liva Mork og Katja Høst, i tilknytning til løkka på Trosterud (ferdigstilt 2023).

Innendørs møteplasser i fokus

Flere av prosjektene i Trosterudparken og H2 har som mål å imøtekomme lokalsamfunnets behov for innendørs møteplasser. Planene inkluderer en forlengelse av H2-lokalet ut 2024, samtidig som rehabiliteringen av Hovedhuset i Trosterudparken pågår. H2 forlenges i påvente av rehabiliteringen, med hensikten å evaluere sambruksløsningen de siste fire årene og dra nytte av verdifulle erfaringer og løsninger. Dette sees i sammenheng med eksisterende møteplasser, samt møteplasser som er under utvikling i Trosterudparken.

Møteplassen i Drivhuset i Trosterudparken spiller en nøkkelrolle som inkluderende møtested og fremmer samhørighet blant innbyggere i delbydel Trosterud, i tillegg til at det fungerer som sambruk med skoler og barnehager. Ombruksstasjonen i Trosterudparken er også utviklet med tanke på å skape meningsfull aktivitet og møter mellom innbyggere, med fokus på bytting, deling, reparasjon og re-design for å fremme redusert forbruk. Samtidig er det behov for å finne fornuftige driftsmodeller til disse møteplassene før områdeløftet er over i 2026.

I forbindelse med detaljregulering for Trosterudparken ser etatene og bydel Alna i samarbeid på videre bruk av Annekset. Dette er derfor en del av programplan for Områdeløft Trosterud og Haugerud for 2024. Områdeløftet er en sentral aktør i arbeidet, formalisert gjennom en møteserie ledet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten, som sikrer at tiltakene for Trosterudparken blir fullført gjennom samarbeid med ulike virksomheter.

Stedsidentitet og medvirkning

Ved å styrke innbyggernes tilhørighetsfølelse til sitt bosted, kan man øke fellesskapsfølelsen. Dette kan igjen bidra til mer stabile bomiljøer, da folk velger å bli boende. I 2022 ble det gjennomført en workshop med styringsgruppa til områdeløftet, der resultatet fra workshopen var at områdeløftet skulle ha en tilretteleggende rolle i det videre arbeidet. Dette er et arbeid styringsgruppa til områdeløftet ønsker skal prioriteres i det videre arbeidet. Våren 2023 har fokuset vært på tiltak som inkluderer generasjonsmøter, filmsnutter, sosiale arrangementer, dialogmøter og ungdomsjobber for å bidra til å ferdigstille prosjekter i nærmiljøet og historiske vandringer med lokal ungdom i sommerjobb.

Byggeperioden og medvirkning

Flere uttrykker bekymring angående sosiale aspekter i lokalmiljøet når byggingen av skoler, idrettsanlegg og kulturstasjon settes i gang. Mange av prosjektene i porteføljen til områdeløftet er planlagt utfra forventningen om at arbeidene snart kommer i gang. Trosterud parselhager har allerede blitt flyttet til området rundt Drivhuset ved Nordre Trosterud gård for å gi plass til de kommende skolene på Haugerud, og nærmiljøet har gitt innspill til planene over flere år.

I kommunens reviderte budsjett for 2023 er det satt av midler til utredning av to midlertidige kunstgressbaner og klubbhuslokaler, i forbindelse med nedetiden på idrettsanleggene på Haugerud som oppstår mens ny skole og idrettspark bygges.

3 Programplanens mål og innretning

3.1 Lokale mål og strategier

Områdeløft Furuset følger følgende lokale strategier etter arbeidet med sosiokulturell stedsanalyse for Furuset i 2019:

- Styrke fysiske omgivelser
- Styrke og utvikle lokale ressurser
- Styrke lokal integrering

Områdeløft Trosterud og Haugerud følger delprogram nærmiljø sine seks delmål for områderettet arbeid:

- Sosialt liv og frivillighet
- Medborgerskap
- Bomiljø
- Fysiske nærmiljø-kvaliteter
- Byutvikling
- Ny kommunal praksis

3.2 Dette vil Bydel Alna oppnå med arbeidet i utsatte områder i programperioden

Hovedmålet for Områdeløft Furuset omhandler fysiske omgivelser, lokale ressurser og medvirkning. Furuset har gode forutsetninger med aktive organisasjoner og arenaer for frivillig virksomhet som omtales i dette dokumentet. Stedsanalysen fra 2019 legger særlig vekt på behovet for mer samlet innsats overfor beboere som av ulike grunner ikke kommer seg inn på arbeidsmarkedet. Det er to veier inn i arbeid; ansettelse eller oppstart av egen virksomhet. Bydelen har satt i gang flere tiltak for å øke sysselsettingen. Områdeløft sitt bidrag er å skape en arena for lokale gründerspirer. Målet er å gjøre det enklere for innbyggere på Furuset å etablere nye virksomheter, og pre-kvalifisere disse til videre støtte. Samarbeidet med NAV Alna er viktig for realisering av dette målet.

På Furuset foregår det store byutviklingsprosesser parallelt med områdesatsingen. Her er gevinstene potensielt store ved samarbeid. Gjennom oppstartsårene har det vært viktig for områdeløftet på Furuset å bli kjent med ulike innbyggergrupper som kan fremme ønsker og behov for områdesatsingen på Furuset. Furusetlokalet som lå på senteret fram til sommer 2022 har vært en viktig arena for dette. Nå er konseptet flyttet inn i bydelshuset og vil utvikles i løpet av de kommende årene. Områdeløftet vil, i samarbeid med bydelsadministrasjonen, forbedre kommunikasjonen om store endringer til innbyggere. Dette inkluderer

oversettelser til viktige fremmedspråk og bruk av både digitale og fysiske informasjonsmøter. En kombinasjon av skriftlig og muntlig informasjon gir erfaringsmessig størst effekt.

Videre er en satsing på bedre helhet i arbeidet med bomiljøer, viktig for tiden fremover på Furuset. Prosjektet som skal samle disse leveransene har til nå stått på vent, men skal igangsettes for fullt høsten 2023.

Områdeløft Trosterud og Haugerud har som sitt overordnede mål å forme et inkluderende lokalsamfunn hvor aktiv deltakelse og engasjement utgjør kjernen. Dette blir realisert gjennom bruk av bærekraftige løsninger som er utviklet i nært samarbeid med lokalsamfunnet. Parallelt med dette pågår omfattende byutviklingsprosjekter i området, som inkluderer planer om nye skoler med integrert kulturstasjon, en allmenning som forbinder Trosterud og Haugerud, samt muligheten for opptil 1000 nye boliger. Trosterudparken er under utvikling og vil fungere som en kreativ kjerne med fokus på kultur og urbant jordbruk.

En sentral strategi involverer tett samarbeid med den pågående byutviklingen for å sikre inkludering og deltakelse fra en bred variasjon av innbyggergrupper. Styringsgruppen legger vekt på viktigheten av å ivareta den sosiale infrastrukturen under områdets transformasjon, spesielt med tanke på stedsidentitet og styrket foreldremobilisering.

Behovet for møteplasser er et sentralt tema, og dette er tydelig fremhevet både gjennom midtveisundersøkelsen i 2020 og styringsgruppens engasjement. Flere møteplasser er under utvikling, inkludert Hovedhuset i Nordre Trosterud gård der flere løsninger som har blitt testet ut på H2 er tenkt å videreføres. I tillegg er det et mål å tilgjengeliggjøre eksisterende møteplasser i delbydelen, som for eksempel etablering av nye nøkkeløsninger i Trosterudklubben.

I tiden som kommer vil det fortsatt være av avgjørende betydning for områdeløftet å prioritere utviklingen av møteplassfunksjoner både på kort og lang sikt. Delprogram nærmiljø prioriterer derfor personalressurser til å delta i et større kartleggingsarbeid i regi av Bydel Alna, der alle delprogrammene i Groruddalssatsingen har bidratt, i forbindelse med samskapingsprosjektet “Bærekraftige fellesskap”. Samarbeidet om en sirkulær møteplass med ombruksfokus mellom BAL og REG, samarbeidet med Dr. Dedichens grønne torg om aktivitet og sambruk i drivhuset, samt rehabiliteringen av hovedhuset av Nordre Trosterud gård er eksempler på prosjekter som er relevante i kartleggingen.

3.3 Strategisk fokus pr. områdeløft i 2024

Områdeløft Furuset

Strategisk fokus 2024	Viktigste leveranser 2024
-----------------------	---------------------------

Styrke fysiske omgivelser	• Styrke informasjon om og medvirkning i, byutviklingsprosjekter på Furuset • Fokus på gode bomiljøer i utsatte grunnkretser og borettslag i samarbeid med flere samarbeidspartnere • Bruke fysiske og digitale arenaer til å mobilisere for prosjekter • Sikre en helhetlig oppgradering av Trygve Lies plass sammen med eiendomsutviklere • Delta i SaLTo-nettverket på Furuset
Styrke og utvikle lokale ressurser	• Videreutvikle arena for etablerertjeneste på Furuset for lokale gründere • Sikre bedre koordinering av bomiljørelaterte problemstillinger i samarbeid med eiere på Furuset • Mobilisere og bidra til å skape nettverk med fokus på overgangen mellom barnehage og skole
Styrke lokal integrering	• Jobbe med midlertidige tiltak på tomten etter Gran skole • Bedre arbeidslivskvalifisering i samarbeid med NAV Alna, delprogram sysselsetting • Bidra til økt lokal samfunnsdeltakelse og engasjement

Områdeløft Trosterud og Haugerud

Strategisk fokus 2024	Viktigste leveranser 2024
Sosialt liv og frivillighet	• Samarbeidsavtale med Haugerud IF • Samarbeid med Dr. Dedichens drivhus • H2-lokalet er planlagt å bli videreført ut 2024, i påvente av at Hovedhuset i Nordre Trosterud gård blir ferdigstilt. • Familiedag i Haugerudparken. Forankre det årlige arrangementet hos en av de frivillige medarrangørene. • Satsing på foreldremobilisering i samarbeid med nærmiljøet
Medborgerskap	• Oppsøkende kommunikasjon med innbyggere som blir direkte og indirekte berørt av prosjekter. • Synliggjøre og videreutvikle arbeidet med stedsidentitet. • Allokere prosjektpressurser til kommunikasjon og Innbyggerinvolvering i detaljreguleringsprosesser. • Ungdommer i sommerjobb bidrar til medvirkning og kommunikasjon.

Bomiljø	• Fortsette deltakelse i Haugerud samarbeidsforum for et tryggere og bedre nærmiljø. • Delta aktivt i SaLTo-nettverket. • Opprettholde kontakt med bomiljøene, bistå med bomiljøtilskudd, og samarbeide med innbyggerne for å skape mer inkluderende og bærekraftige bomiljøer. • Samarbeide med styre og vaktmestre om søppelhåndtering, ombruk og aktivitet.
Byutvikling	• Bidra til gode medvirkningsprosesser.
Fysiske nærmiljøkvaliteter	• Samarbeide med Haugerud IF om aktivisering av løkka på Trosterud. • Ferdigstille oppgradering i hagen til Trosterudvillaen med KUL, med påfølgende åpning (KUL).
	• Ungdom i sommerjobb bidrar til skjøtsel og vedlikehold i Trosterudparken (gjennom KUL og BYM).
Ny kommunal praksis	• Samarbeide med KUL, EBY, OBF, BYM og BAL om å gjennomføre gjenstående tiltak definert av skisseprosjektet for Trosterudparken. • Samarbeid om ombruk, redesign og sirkulærøkonomi videreføres i Trosterudparken, sammen med REG, Bykuben m.fl.

3.4 Samarbeidsbehov

Områdeløftene realiserer målene gjennom omfattende samarbeider med frivillige, ideelle, offentlige og private aktører i prosjektene. En forutsetning for å lykkes med Oslo kommunes områdesatsing er at etatene i det offentlig samarbeidet får mandat til å prioritere dette arbeidet gjennom de årlige tildelingsbrevene.

På Furuset har vi god oversikt over de mest synlige aktørene: særlig medlemmene i styringsgruppa for områdeløftet er viktig for forankringen av områdeløftarbeidet. Øvrige beboergrupper og mindre synlige aktører er viktig for den sosiale bærekraften i denne delen av byen. Det er særlig viktig å trekke inn relevante samarbeidspartnere basert på tema, kompetanse og aktuelle problemstillinger. Frivillige lag og foreninger som vi kjenner godt er Furuset Idrettsforening, Alnaskolen, FAUene på skolene m.fl. Det finnes også flere andre som har tilknytning til Furuset som vi har et mindre systematisert samarbeid med, blant annet:

- 4 moskéer
- Borettslag, sameier og eiendomsutviklere som Furuset Vel, OBOS, Furuset Utvikling
- Utvalg- og politiske representanter

- Furuset bibliotek og aktivitetshus, bydelens egne tjenester, som har en særlig interesse i og tilknytning til Furuset, andre private aktører som driver virksomhet i området
- Etater i Oslo kommune, Utdanningsetaten, Sykehjemsetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Bymiljøetaten og Oslobygg

På Trosterud og Haugerud har bydelen et utstrakt samarbeid med flere aktører som er viktige også for området i fremtiden. I tillegg er mange kommunale virksomheter involvert, på ulike måter. Særlig viktige samarbeidspartnere for områdeløftet inkluderer:

- Idrettsmiljøet koordinert gjennom Haugerud idrettsforening
- Dyrkningsmiljøene fra Foreningen for Dr. Dedichens grønne torg og Trosterud parsellhager
- Trosmiljøene som Østre Aker og Haugerud menighet, og Islamic Cultural Center Alna
- Bomiljøene i borettslagene, sameier og Haugerud og Trosterud Vel
- Andre frivillige aktører som bruker bydelens møteplasser i området, som sosiale grupper og brukere av H2-lokalet, organisert gjennom nettverk og grupper, og Bydelsfedre og Bydelsmødre
- Bydelens egne tjenester som har en særlig interesse i området, som Trosterudklubben og Haugerud frivilligsentral
- Ideelle aktører som er interessert i samarbeid om området som Kirkens bymisjon
- Næringsaktører som Enøk Consult og OBOS Forretningsbygg AS
- Kommunale etater og foretak; Kulturetaten, Bymiljøetaten, Omsorgsbygg KF, Renovasjon- og gjenvinningsetaten, Undervisningsbygg, Utdanningsetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten.
- I forbindelse med utviklingen av Trosterudparken, er samarbeidet med etatene i Oslo kommune viktig. For realisering og videreføring av de helhetlige planene for parken, ser vi at det er nødvendig med et fortsatt forpliktende samarbeid med Eiendoms- og byfornyelsesetaten om å koordinere arbeidet, og at etatene har avsatt ressurser til oppfølging.
- Samarbeid med aktører som Oslotrær, Bykuben og kommunens nettverk for bærekraftssentre

3.5 Samspill med de to andre delprogrammene

Bydelen har gjort en betydelig omorganisering av styringslinjer, ledere og kommunikasjonslinjer mellom områdeløft og de to andre delprogrammene, men også bydelens tjenester for øvrig. Områdesatsingen er i dag organisert i eget fagmiljø med felles mål og leveransekrav i tillegg til det som foregår i hvert områdeløft. Dette arbeidet skal styrke kompetansen til prosjektledere, og tydeliggjøre bydelens helhetlige ansvar i prosjektene.

Jobbskaping i nærmiljøet har også være et viktig mål for områdeløftene i delprogram nærmiljø. Gjennom arbeidet i Furusetlokalet og Trosterudparken har vi åpnet opp en ny måte for bydelen å rekruttere unge innbyggere inn i arbeid på. Flere av disse er i dag ansatt i andre tjenester.

I Trosterudparken har man i tillegg samarbeidet med flere av prosjektene i delprogram sysselsetting, bl.a. Jobbsenteret og "Bærekraftige fellesskap". Rundt 50 ungdommer har hatt jobb i Trosterudparken siden 2019. Dette koordineringsarbeidet diskuteres videre slik at man finner en varig løsning. At arbeidet koordineres

lokalt er også en viktig forutsetning for at Kulturetaten skal kunne bidra som arbeidsleder for ungdom i sommerjobb.

Det er også mulig å utvide samarbeidet med andre delprogrammer knyttet til aktiviteter i Drivhuset, samarbeidet med REG, samt styrke innsatsen for ungdomsjobber i Trosterudparken, som allerede tilbyr gode muligheter for ungdomsaktiviteter og læringsmuligheter. Samarbeidet med lokale skoler og barnehager har også pågått over flere år.

En faggruppe for områdesatsing er opprettet og arbeidet skal følges opp i bydelens utvidede ledergruppe. Seksjonsleder for delprogram nærmiljø er en av tre parter i arbeidsgruppen som skal forberede saker og leveranser for ledergruppa. Når det gjelder delprogram oppvekst og utdanning, er ambisjonen vår å koble oss tettere på. I 2024 har samarbeidet som mål å gi samtlige prosjektledere i de tre delprogrammene felles prosjektstyringskompetanse og felles opplæring i nye prosjektstyringsverktøy for Oslo kommune.

3.6 Veien frem til ferdig programplan

I Bydel Alna er det styringsgruppene for de to områdeløftene som gir innspill til Bydel Alnas innstilling til Programplan 2024. Arbeidet med å skrive programplanen er en tidkrevende prosess med mange involverte parter. I år har bydelen startet arbeidet allerede før sommeren for å diskutere strategiske prioriteringer i områdene.

I styringsgruppemøtene formidles behov og innspill fra medlemmene i styringsgruppa til prosjektgruppa, som deretter organiserer dette videre i eksisterende eller nye prosjekter med underleveranser. Prosjektene detaljeres i egne styringsdokumenter for den aktuelle fasen i tråd med metodikken for prosjektstyring i områdesatsingene

3.7 Organisering av bydelens arbeid

Furuset

Bydelsdirektøren har ifm. møte i Bydelsutvalget (jfr. BU-sak 60/20) anbefalt at styringsgruppen for Områdeløft Furuset oppnevnes og består av representanter for lokale frivillige organisasjoner og beboerorganisasjoner. Mandatet for styringsgruppa er å styre porteføljen for Områdeløft Furuset i tråd med behovene, og sikre forankring i miljøene fra området.

Leder og nestleder:

- Mari Morken (AP), oppnevnt av bydelsutvalget
- Gunnar Kviebakk, medlem i Rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Øvrige medlemmer:

- Mohamed Benali, styreleder Gransletta borettslag
- Hannah Fulayi, medlem i Ungdomsrådet
- Arne Rolijordet (R), oppnevnt av bydelsutvalget
- Hege Ajer Petterson, leder for FAU Furuset skole

- Vidar Noreng, styreleder Furuset Vel
- Rune Gjelberg, daglig leder Alnaskolen og Furuset Idrettsforening
- Hayat El Yamani, bydelsmor i Bydelsmødrene

Vararepresentanter for de politisk oppnevnte medlemmene av styringsgruppa:

- Vibeke Bjørneskaret, bydelsmor i Bydelsmødrene
- Samantha Taylor, medlem i Rådet for personer med funksjonsnedsettelse
- Caroline Lang (MDG), oppnevnt av bydelsutvalget
- Sulaksana Sivapatham (SV), oppnevnt av bydelsutvalget

Trosterud og Haugerud

Styringsgruppen for Områdeløft Trosterud og Haugerud ble oppnevnt av Bydelsdirektøren tilbake i 2016 Etter fullmakt fra Bydelsutvalget (jfr. BU-sak 15/16). Mandatet for styringsgruppen har bl.a. vært å utarbeide programplaner og sikre forankring og informasjon for områdeløftet.

Leder:

- Waqas Sarwar (AP), oppnevnt av bydelsutvalget

Øvrige medlemmer:

- Dag Endal, styreleder for Haugerud idrettsforening
- Vidar Solberg (FRP), utnevnt av bydelsutvalget
- Lene Rønning-Arnesen, rektor ved Trosterud skole
- Uzma Khan, leder for Pakistansk kvinnegruppe
- Per Kristian Løken, leder for Haugerud og Trosterud velforening

Vararepresentanter for de politisk oppnevnte medlemmene av styringsgruppa:

- Nina Øystad-Larsen (MDG), oppnevnt av bydelsutvalget
- Sabahudin (Sabko) Seceragic (SV), oppnevnt av bydelsutvalget

Styringsgruppene har spilt en svært aktiv rolle i å fremme positiv samfunnsutvikling og har en dyp forpliktelse til hele lokalsamfunnet. Gruppens medlemmer støtter hverandre gjennom felles innsats, og det er en utbredt kultur for å fremme lokal integrering mellom ulike innbyggergrupper i dette området. Innsatsen fra styringsgruppemedlemmene er betydelig, både når det gjelder tidsbruk og engasjement. Det er dessverre noen medlemmer som, på grunn av tidsbegrensninger, har måttet forlate gruppens aktiviteter. Målet er å opprettholde en mangfoldig sammensetning i styringsgruppen som best reflekterer mangfoldet blant innbyggerne i området. For tiden er det en mangel på representasjon av kvinner, unge og innbyggere med minoritetsbakgrunn. Arbeidet med å identifisere kvalifiserte kandidater vil fortsette inntil styringsgruppen er mer mangfoldig sammensatt.

3.8 Programdrift

Avdeling for innovasjon og områdeutvikling		
Seksjon for områdeløft i Groruddalssatsingen		
Områdeløft Furuset 2020 – 2026 (2007 – 2013)	Områdeløft Lind 2011 - 2018	Områdeløft Trosterud og Haugerud 2017 - 2026

Bydelens områdesatsingsarbeid er organisert i Avdeling for innovasjon og områdeutvikling der de to andre delprogrammene også rapporterer inn i egen faggruppe. Avdelingsdirektør er Tina Arnesen, og har rollen som gevinstier i flere av innsatsene. Øvrige gevinster plasseres hos avdelingsdirektørkollegaer.

Delprogram nærmiljø er fra 2023 organisert i en egen Seksjon for områdeløft i Groruddalssatsingen, som er tydeligere plassert i bydelens organisasjonskart og styringslinjer. Seksjonsleder er Sarah Jahangiry, og har rollen som programleder og prosjektmentor i samtlige innsatser.

Områdeløft Furuset er organisert med tre prosjektledere som følger opp ulike deler av porteføljen: Martin Eick, Bishar Ali og Knut Styrvold (organisert i annen enhet).

Områdeløft Trosterud og Haugerud er også organisert med to prosjektledere som følger opp ulike deler av porteføljen: Idil Mohamed og Ane Brevik. I tillegg har prosjektgruppen daglig leder for Trosterud minigjenbruksstasjon, Rein Ravnsbror.

Det blir aktuelt å vurdere en medarbeiderressurs som kan jobbe med utviklingsoppgaver og kommunikasjon i seksjonen. Dette kommer vi tilbake til.

Bydel Alna er representert i programstyret for Groruddalssatsingens nærmiljøprogram ved spesialrådgiver Halvor Voldstad (organisert i annen enhet). Avdelingen stiller også med samfunnsplanleggers fagledelse i steds- og områderelaterte prosjekter. Samfunnsplanlegger er Farah Humayun (organisert i annen enhet). Dette arbeidet er forankret i bydelens faggruppe for bærekraftig byutvikling, og er en viktig forutsetning for reelle medvirkningsprosesser i byutvikling der bydelen har oppnådd gode resultater. Bydelsadministrasjonen stiller videre med ressurser innen økonomi og regnskap ved Stian Skaar og Marit Lynnebakken (organisert i annen enhet).

4 Risikovurdering

Bydel Alna vurderer hele porteføljen under svært høy risikograd dersom øvrige byutviklingsprosjekter og områdeløft ikke sammenfaller slik de først var tiltenkt. Etatene i Oslo kommune og byrådsavdelingene må trekke i samme retning og jobbe samordnet, slik at vi får en helhetlig satsing fra alle sektorer i Oslos mest utsatte områder. Dette gjelder særlig for skoleutviklingssektoren og i begge områdeløftområder.

Forslaget til skolebehovsplanen har vært ute på offentlig ettersyn. Dersom skolene fortsatt utsettes slik det planlegges for nå, innebærer det alvorlige utfordringer for skolemiljøene, og bomiljøene for Furuset, Trosterud og Haugerud. Arbeidet som områdeløftene gjør vil undergraves av forsinkelser i de store utviklingsprosjektene, som er premiss for varige forbedringer for kvaliteter i nærmiljøet og deretter også for det kommunale tjenesteapparatet.

Vellykket utvikling av et senter for kultur og urbant landbruk i Trosterudparken, avhenger av tillit og smidig samskaping mellom flere kommunale virksomheter, ideelle aktører og nærmiljøet. Områdeløftet er i avslutningsfase eller godt underveis i gjennomføring av tiltakene de hadde ansvaret for. Samtidig gjør vedlikeholdsetterslepet på bygningsmasse, utearealer og veinett daglig drift tungvint. Ansvaret er definert i samarbeidsavtalen for utviklingen av området og for gjennomføring av detaljregulering, men det er avgjørende for lokale aktører at man er sikret trygg bruk av bygninger, fremkommelighet på veier utenfor sommermånedene. Det kan kreve en midlertidig løsning for noen driftsoppgaver inntil detaljreguleringen er vedtatt. Midler til personell som kan følge opp er også en forutsetning for gevinstrealisering her.

Etatene i Oslo kommune legger opp til områdeutvikling, men ting tar for lang tid, og synergiene med områdeløft mister sine effekter når det blir for store gap mellom prosesser som skulle skje samtidig. Dette er den store bremsen. Områdeløft kan få til mer dersom koblingen mellom byutvikling og områdeløft gjøres på en mer helhetlig måte. Dette gjelder særlig mellom etatene i Oslo kommune og mellom etater og private utviklere. På tross av utfordringene er samarbeidet med private aktører konstruktivt og godt i bydelen. Dette er viktige krefter som bydelen er avhengig av å ha med på å løfte områdene.

5 Prosjektoversikt 2024

Prosjektnavn	Beskrivelse av prosjektet	Primærmål (støtter også delmål)	Fase og fasens varighet
	Felles		
Porteføljeutvikling	- Lage et konsept for Stedsidentitet på Trosterud og Haugerud - Lage et konsept for foreldremobilisering på Trosterud og Haugerud	2 (1,3, 4, 5 og 6)	Konseptfase og planlegging i 2024
	Furuset		

Inkluderende byutvikling Furuset (Kommunikasjon Furuset)– styrke kommunikasjon om og bidra til god medvirkning ifm. pågående byutviklingsprosjekter	Prosjektet skal sikre god informasjon om pågående byutviklingsprosjekter til innbyggere samt bidra til gode medvirkningsprosesser. Prosjektet viderefører utstillingen i bydelshuset med informasjon, skisser og illustrasjoner av de pågående og kommende bebyggelse som bolig, næring og sosial infrastruktur innenfor planområdet. Samarbeid: EBY, OBOS, Furuset Utvikling AS, Oslobygg og Utdanningsetaten, BYM, JM, Vann- og avløpsetaten og flere.	5 (2)	Gjennomføring til 2026
Trygve Lies plass – finansiere oppgradering av dagens torg, koordinere bygging og fremtidig drift med Furuset Utvikling AS og sikre god medvirkning i prosessen.	Prosjektet skal finansiere opparbeiding av dagens torg. Opparbeidingen blir samordnet med opprusting av dagens parkeringsplass av Furuset Utvikling AS gjennom en samarbeidsavtale. Prosjektet skal sikre en helhetlig og samkjørt oppgradering bygget på innbyggernes innspill. Samarbeid: Furuset Utvikling AS og EBY.	5 (1, 2, 3, 4)	Gjennomføring 2024- 2025
Bomiljøprosjektet Furuset- Sikre varig forbedring av oppvekstmiljøet på Furuset gjennom samarbeid med lokalsamfunn og bydelstjenester.	Bomiljøprosjektet på Furuset har som mål å skape et trygt og godt nærmiljø, og sikre varige forbedringer av oppvekstmiljøet på Furuset. • Etablere prosjektorganisasjon med styringsgruppe • Oppfølging av utvalgte tiltak fra trygghetsvandring • Skape lavterskel arena på bydelens eiendommer. Samarbeid: Bydelens tjenester og lokale aktører.	3 (1, 2, 4, 5 og 6)	Planlegging til 2024
Furuset Unlimited - Pilotere en nabolagsinkubator og utvikle etablerertjeneste på Furuset etter Unlimited-modell.	Pilotere en nabolagsinkubator og utvikle etablerertjeneste på Furuset etter Unlimited-modell. Samarbeid: Norge Unlimited, NAV Alna Jobbsenteret, Enhet for kultur, møteplass og frivillighet og Furuset Forum.	2 (1 og 6)	Gjennomføring 2024-2026
Trosterud og Haugerud			

Samarbeidsavtaler for nærmiljøutvikling - For et varig tilbud om fritidsaktiviteter	Prosjektet arbeider for varige fritidsaktiviteter, stimulerer frivillig engasjement, styrker foreldre- og vokseninvolvering, og fremmer stedsidentitet i delbydel Trosterud. Områdeløftet har en samarbeidsavtale med Haugerud Idrettsforening. Samarbeid: Haugerud Idrettsforening	1 (2 og 3)	Gjennomføring 2017-2026
H2- Prosjektet tar utgangspunkt i behovet for tilpassede møteplasser i delbydelen Trosterud.	H2-lokalet forlenges med en fleksibel leieavtale ut 2024, som kan sies opp med 6 måneders varsel, i påvente av ferdigstillelsen av Hovedhuset i Nordre Trosterud gård. I mellomtiden skal man teste ulike konsepter som kan videreføres, samtidig som man planlegger for avslutningsfasen, hvor vi også vil gjennomgå og evaluere erfaringene fra de siste 4 årene. Samarbeid: Haugerud frivilligsentral og Trosterudklubben.	1 (2 og 3)	Gjennomføring og avslutning i 2024
Haugerudparken- Prosjektet har som mål å oppgradere parken for å gi lokalbefolkningen flere muligheter til å være aktive innbyggere i nærområdene i og rundt Haugerudparken, samtidig som det sikrer bedre og tryggere tilgjengelighet til Stjernemyra barnehage.	Oppgraderingen ble gjennomført i 2018, mens aktivitetsflaten ble oppgradert i 2021. Det gjenstår nå å bygge en sykkelbane og etablere en trygg biladkomst til Stjernemyra barnehage. Byggetillatelse for sykkelbanen foreligger allerede, og biladkomsten vil bli utført av Oslobygg KF. Forventet gjennomføring er planlagt til høsten 2023 eller våren 2024. Vi søker også om midler for å kunne anskaffe benker og stoler til aktivitetsflaten. Samarbeid: Oslo Bygg AS og Bydel Alna.	4 (2 og 3)	Gjennomføring til 2024
Tidlig forsterket innsats- en modell for en mer strategisk og systematisk tilnærming til det forebyggende arbeidet.	Prosjektet tar for seg å utvikle en lokal modell for en mer strategisk og systematisk tilnærming til arbeid med barn og unge i grupper, samt å sikre overganger mellom skole og fritid. Foreldre er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet. Samarbeid: Enhet for kultur, møteplasser og frivillighet, skoler og forebyggende ungdomsavdeling i bydelen.	1	Gjennomføring 2024-2026
Trosterudparken - Bydel Alnas koordinerende rolle i utviklingssamarbeidet mellom BYM, KUL, EBY, OBF og BAL.	Mandatet baserer seg på skisseprosjektet for Trosterudparken av 2019, og samarbeidsavtale mellom alle aktørene. I dette ligger særlig koordinering av lokalt aktivitetstilbud for naboer og bydelens tjenester, koordinering av ungdomsjobber, medvirkning og oppfølging av samarbeid med etatene. Samarbeid: Samarbeidsavtale med BYM, KUL, OBF, EBY, BYM.	1, 3, 4, 5 og 6	01/22-12/26

Drivhuset – Nordre Trosterud gård - <i>Utvikling av det store drivhuset i Trosterudparken som dyrkefellesskap og møteplass.</i>	Områdeløftet har et samarbeid med foreningen “Dr. Dedichens grønne torg” om bruk av det store drivhuset i Trosterudparken som inkluderende dyrkefellesskap og møteplass for nabolaget, men også læringsarena for skoler og barnehager i nærområdet. Foreningen sørger for daglig drift, samarbeid med nabolaget og utstyr som trengs til dyrking. Man diskuterer nå løsninger for videreføring. Samarbeid: Dr. Dedichens drivhus, OBF (utleier), skoler og barnehager.	1 (3 og 6)	-2026
Ombruk i Trosterudparken (REG/BAL)- <i>Utviklingen av et knutepunkt for ombruk, gjenvinning og reparasjonsaktivitet i Trosterudparken.</i>	Målsetningen er å være et knutepunkt for sirkulær ressursbruk for nabolag og lokale tjenester, og også bidra til jobber for ungdom. Minigjenbruksstasjonen er i drift, og materiallager og reparasjonstilbud er under utvikling. Prosjektet har tidligere hatt noe midler til oppstart fra Statsforvalteren, og en av leveransene på re-design er dekket av Miljødirektoratet. Samarbeid: Renovasjons- og gjenvinningsetaten, samt nettverk for redusert forbruk i Oslo kommune.	5 og 6	Gjennomføring 2020 - 2026
Annekset - <i>Mulighetsstudie for Annekset i.f.m. med detaljregulering for Trosterudparken. Mulighetsstudie for bruk av Haukåsen skole.</i>	Bydel Alna er i god dialog med EBY om samarbeid om å utrede framtidig bruk av annekset, parallelt med detaljreguleringen for Dr. Dedichens vei 20 m.fl. Det vil også gjennomføres en mulighetsstudie for bruk av Haukåsen Skole. Dette sees i sammenheng med øvrig utvikling i Trosterudparken. Samarbeid: Eiendoms- og byfornyelsesetaten	4, 5 og 6	Gjennomføring 2024
Kultur i Trosterudparken (KUL)- <i>Kulturetaten sin innsats Hageanlegget til Trosterudparken.</i>	Første del av oppgraderingen av hageanlegget til Trosterudvillaen skjer høsten 2023, og ferdigstilles 2024. Dette prosjektet finansieres delvis av tilskudd fra ordninger utenfor GDS. Samarbeid: Kulturetaten og foreningen Trosterudvillaen.	4	Gjennomføring 2017-2024

6 Budsjett og finansiering

GDS -nr. og agressonnr. for BAL, BBJ, BGR, BSR	Prosjektets navn	Estimert overført fra 2023	Om- disponeri ng av estimerte overførte midler	Finansiering fra områdesatsingene Søknadssum 2024	Finan- siering fra bydel 2024	Forven- tet annen finansi- ering 2024	Total- budsjett
Agressonnr. for BSN og BGO	Felles områdeover- gripende prosjekter						2024
1.1-17, 30120200 og 20123765	Delprogram nærmiljø (Programdrift)	2 250 000	-750000	0			1 500 000
20123778 og 30123778	Porteføljeutvikling	450 000		1 050 000			1 500 000
	Områdeløft Furuset						
20123773	Inkluderende byutvikling Furuset (Kommunikasjon Furuset)	0		500 000			500 000
20123769 & 12305700 (Investeringsp- rosjekt)	Trygve Lies plass	6 108 000					6 108 000
20123782	Bomiljøprosjektet Furuset	497 979	750 000	1700000			2 947 979
	Furuset Unlimited			1 500 000			1 500 000
	Områdeløft Trosterud og Haugerud						
20123767	H2 (Inkluderende møteplasser)	0		2 000 000			2 000 000

<u>20123776</u>	<u>Samarbeidsavtale r for nærmiljøutvikling (Haugerud IF)</u>	<u>0</u>		<u>750 000</u>			<u>750 000</u>
<u>20123740 og 11804100 (Investeringsp rosjekt)</u>	<u>Haugerudparken</u>	<u>1 040 000</u>		<u>150 000</u>			<u>1 190 000</u>
<u>30120204</u>	<u>Trosterudparken</u>	<u>550 000</u>		<u>0</u>			<u>550 000</u>
<u>30120202</u>	<u>Drivhuset –Nordre Trosterud gård</u>	<u>350 000</u>		<u>0</u>			<u>350 000</u>
<u>30123779</u>	<u>Ombruk i Trosterudparken</u>	<u>550 000</u>		<u>300000</u>			<u>850 000</u>
<u>20123781</u>	<u>Annekset (tidlig fase Trosterudparken)</u>	<u>350 000</u>		<u>0</u>			<u>350 000</u>
	<u>Tidlig forsterket innsats</u>			<u>1 500 000</u>			<u>1 500 000</u>
	<u>Totalt bydelens prosjekter</u>	<u>12 145 979</u>	<u>0</u>	<u>9 450 000</u>			<u>21 595 979</u>
Prosjekter innenfor programplanen i regi av etatene/kommunale foretak							
	<u>Totalt etatsprosjekter</u>	<u>0</u>	<u>0</u>				<u>0</u>
	<u>TOTALT hele porteføljen</u>	<u>12 145 979</u>	<u>0</u>	<u>9 450 000</u>			<u>21 595 979</u>

7 Videreutvikling og prioritering av prosjektporteføljen

7.1 Prioritering av porteføljen i 2024

Groruddalssatsingens program i Bydel Alna har en portefølje bygget opp av prosjekter som vi mener bidrar til varig forbedring av tjenester og nærmiljøkvaliteter i henhold til områdesatsingspolitikken i Oslo, og satsingens føringer. Prosjektene som er prioritert inn i programmet for 2024 har vært godt diskutert i lokale styringsgrupper, de blir politisk behandlet som bydelens innstilling av bydelsutvalget, og prosjektorganisasjonen jobber med å gjennomføre prosjektene på best mulig måte.

I inneværende periode er mange prosjekter i gjennomføringsfase, og følgelig er det behov for større økonomiske muskler sammenlignet med prosjektenes konseptfase. De viktigste prosjektene i porteføljen er:

Prosjektets navn	Prioritet (1 er høyest)	Er prosjektet i tråd med vedtatte kriterier 1 - 4? Ja/delvis/nei (Svarene kan utdypes under tabellen)			
Prosjekter innenfor estimerte midler		1	2	3	4
H2		ja	ja	ja	ja
Furuset Unlimited		ja	ja	ja	ja
Tidlig forsterket innsats		ja	ja	ja	ja
Inkluderende byutvikling Furuset (Kommunikasjon Furuset)		ja	ja	ja	ja
Prosjekter utenfor estimerte midler					

Utdyping av prioritering

På Trosterud og Haugerud er det særlig viktig å sikre tilstrekkelige midler til møteplasser og samarbeid med lokale aktører, som utgjør en viktig del av den sosiale infrastrukturen i delbydelen. "Tidlig forsterket innsats" bør også prioriteres høyt, da det fortsatt er et betydelig behov for å arbeide mer helhetlig med forebyggende tiltak i Trosterud.

På Furuset vil prosjektet «Furuset Unlimited» støtte lokale gründere med mål om å fremme inkludering, økonomisk utvikling og bærekraft. Dette vil samtidig bidra til å takle sosiale utfordringer og skape muligheter for en bredere gruppe av innbyggere.

7.2 Videreutvikling frem mot 2026

På Furuset er fysiske og sosiale tiltak rettet mot bomiljø fortsatt en prioritert satsning for styringsgruppa.

I Trosterudparken vil detaljregulering for Dr. Dedichens vei 20 m.fl. og diskusjon rundt forvaltningsansvar og avklaringer om framtidig bruk av låven, og annekset være viktig, samt videreføring av konseptet i drivhuset. I 2024- 2025 kan det bli aktuelt å søke midler til oppstart av møteplass med sambruksfunksjoner i hovedhuset på Nordre Trosterud gård, der det kan bli aktuelt å videreføre H2 samarbeidet. Det kan også bli aktuelt å søke noe midler til samskapingsprosjektet "Bærekraftige fellesskap".

Prosjektet BAL i Trosterudparken vil sannsynligvis endres fra sin nåværende form i løpet av 2024, til fordel for å opprette en prosjektgruppe. Koordineringen av tiltakene i Trosterudparken ligger til EBY fra og med 2022, med BAL som rådgiver.

8 Dokumentoversikt

Alt.arkitektur., Studio HP., & Bydel Alna. (2013). Haugerudparken forprosjekt. Hentet fra: <https://docplayer.me/10503204-Haugerudparken-forprosjekt-september-2013.html>

Asplan Viak. (2017). Medvirkningsuka. Hentet fra: <https://bit.ly/35xSyDq>. Byantropologene, Bollinger + Grohmann, Loopfront og Rivier.

Bydel Alna. (2020). Strategisk plan 2021-2024.

Byantikvaren i Oslo. Kulturminnegrnlag for Trosterud og Haugerud. <https://www.oslo.kommune.no/getfile.php/13405133-1620655642/Tjenester%20og%20tilbud/Politikk%20og%20administrasjon/Slik%20bygger%20vi%20Oslo/Bydel%20Alna/Trosterudparken/Byantikvarens%20rapport.pdf>

Byrådet. (2017). Områdepolitikk. Byrådssak 176/17. Hentet fra: <https://bit.ly/2Hx4NsJ>

Bydelsfakta – statistikk om befolkning, levekår og boforhold (2023). Hentet den 16. august 2023 fra: <https://bydelsfakta.oslo.kommune.no/>

Lind Arkitektur Landskap. (2018). Alles Wembley. Upublisert skisseprosjekt for Lille Wembley. Områderegulering for miljøvennlig og klimaeffektiv byutvikling på Furuset 2016.

Oslo kommune & Departementene. (2016). Programbeskrivelse for Groruddalssatsningen 2017-2026. Hentet fra: <https://bit.ly/3mtnV9F>

Pilotanlegg for sirkulær ressursbruk i Trosterudparken (2021). LPO arkitekter, SLA.

Ruud, M.E. & Nygaard, M.O. (2020). Midtveisundersøkelse for Områdeløft Trosterud og Haugerud. Rapportutkast. Oslo: By- og regionforskningsinstituttet NIBR.

Ruud, M.E., Andersen, B., Berge, S., Dalseide, A.S., Staven, H.D., Mamelund, S.E., Skogheim, R. (2019). Spenninger og harmoni - Sosiokulturell stedsanalyse for Furuset. NIBR-rapport 2019:18. Oslo: By- og regionforskningsinstituttet NIBR.

Ruud, M.E., Nygaard, M.O. (2021). Områdeløft Trosterud og Haugerud: Midtveisundersøkelse Områdeløft Trosterud og Haugerud. NIBR-rapport: 2020:23. Oslo: By- og regionforskningsinstituttet NIBR.

Ruud, M.E., Vestby, M.G. (2017). Områdeløft Trosterud og Haugerud: Nullpunktanalyse for måling av effekter. NIBR-rapport: 2017:18. Oslo: By- og regionforskningsinstituttet NIBR.

Skisseforslag: Konsept for Trosterudparken (2019). Asplan Viak.
Sosial sårbarhet i koronapandemien - En oppsummering av foreliggende situasjonsbilder og noen beregninger av koronakonsekvenser på sikt - Kunnskapsnotat mai 2021.

Sosiokulturell stedsanalyse 2015 (EBY og Eriksen Skajaa).

Ungdata. (2023). Lansering av Ung i Oslo 2023. <https://www.ungdata.no/lansering-av-ung-i-oslo-2023/>

Velferdsetaten. (2020). «Hvor flytter startlåns-mottakerne?» Innlegg fra Velferdsetaten, Husbankens frokostmøte 13.10.20.

Årseth, K.O., Smaaland, O. (2020). Utforming av Trosterudvillaens hageanlegg. Forvaltnings- og utviklingsplan. Asplan Viak.